

BORSA TRENDLERİ RAPORU

Ocak - Aralık 2016

Sayı: XIX

Ocak 2017

Değerli Okuyucularımız,

Borsa Trendleri Raporumuzun 2016 yılını inceleyen 19. Sayısı ile karşınızdayız. Raporda endeks bazında piyasa değerleri, halka açıklık oranları, işlem hacimleri ile yatırımcı türleri bazında dağılım ve performans detaylı olarak incelenmektedir.

2016 yılı piyasalar açısından dinamiklerin baş döndüren bir hızla değiştiği ve beklenmeyen gelişmelerin damga vurduğu zorlu bir yıl olmuştur. Bununla birlikte BIST Tüm yılı net 676 milyon ABD doları net yabancı girişi ile tamamlamıştır. 2015 yılında yaşanan 2,5 milyar ABD doları yabancı çıkışını takiben böylesine zorlu bir yılı net yabancı girişi ile tamamlamak Borsa İstanbul ve ülkemiz açısından çok olumlu bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bir sonraki rapor dönemine kadar verimli çalışmalar dileriz,

MKK Genel Müdürü

Ahmet Yılmaz

TÜYİD Yatırımcı İlişkileri Derneği Başkanı

Özge Bulut MARAŞLI

ENDEKSLERDE GÖRÜLEN ŞİRKET SAYILARINA İLİŞKİN AÇIKLAMA

Borsa İstanbul'un yaptığı bir düzenlemeye göre BIST Pay Endeksleri Temel Kurallarının "2.9 Kapsam Dışı Paylar" maddesinde yer alan, " C listesinde yer alan paylar ile D listesi'nde yer alan paylardan Gelişen İşletmeler Piyasası'nda işlem görenler BIST KOBİ Sanayi Endeksi hariç BIST Pay Endekslerinin hiçbirine dâhil edilmez" hükmü gereği, 02.01.2015 tarihinden itibaren C veya D listesine alınan paylar, BIST KOBİ Sanayi Endeksi hariç bulundukları diğer endekslerden çıkartılmıştır. Endekslerden çıkartılacak paylar ve çıkartılacakları endeksler aşağıdaki linkte yer almaktadır.

<http://www.kap.gov.tr/bildirim-sorgulari/bildirim-detayi.aspx?id=404597>

Yasal Uyarı: Borsa İstanbul'da işlem gören hisse senetlerine ilişkin önemli istatistikler bulabileceğiniz bu raporda yer alan değerlendirme ve bilgiler MKK tarafından açıklanan veriler esas alınarak hazırlanmıştır. Yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir ve sermaye piyasasındaki alım satım kararlarınızı destekleyecek yeterli bilgiyi içermeyebilir. Burada yer alan veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan MKK ve TÜYİD sorumlu değildir.

Raporun hazırlanmasını sağlayan Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) Veri Depolama ve Raporlama Müdürlüğü Müdürü Özgür Uysal, Müdür Yardımcısı Levent Ürgenç, Kıdemli Yetkili Ebru Demircan, TÜYİD Yayın Grubu Başkanı Aslı Selçuk ve TÜYİD Üyesi Eren Öner'e teşekkürlerimizi sunarız.

İÇİNDEKİLER

1. BORSA ŞİRKETLERİNİN ENDEKS BAZINDA DAĞILIMI	5
2. HALKA AÇIKLIK ORANLARI	6
3. PİYASA DEĞERLERİ	7
4. İŞLEM HACİMLERİ	9
5. YABANCI İŞLEMLERİ – NET GİRİŞ ÇIKIŞLAR	11
6. UYRUK BAZINDA İŞLEM HACMİ DAĞILIMI	12
7. UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	14
8. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYILARI	17
9. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA PORTFÖY DEĞERLERİ	17
10. YABANCI YATIRIMCILARIN PORTFÖY DEĞERİ VE YATIRIMCI SAYISI SIRALAMASI	18
11. MENKUL KIYMET BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	18
12. HİSSE SENETLERİNİ ELDE TUTMA SÜRELERİ	19
13. RİSK İŞTAHI ENDEKSİ	21

1. Borsa Şirketlerinin Endeks Bazında Dağılımı

**2016 yılında BIST
Tüm’de işlem gören
şirket sayısı 292
olmuştur.**

Endeks	2014	2015	2016
BIST BANKA	15	11	11
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	39	37	32
BIST TİCARET	22	20	16
BIST HİZMETLER	61	58	52
BIST MALİ	104	87	81
BIST SİNAİ	171	149	145
BIST TEKNOLOJİ	15	14	14
BIST TÜM	351	308	292

SPK’nın 02.01.2014 tarih ve 28870 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve 01.07.2014 tarihinde yürürlüğe giren II-27.1 sayılı “Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği” Borsa kotundan çıkmayı kolaylaştırıcı adil bazı düzenlemeler getirilmiştir. 2016 yılında çeşitli şirketler kendi istekleriyle kottan çıkma kararı almıştır. Bu ve arzlarda küresel trend olarak arzların azalması gibi etkenlerin sonucunda 2016 yılında BIST TÜM’de işlem gören şirket sayısı 292 adede inmiştir. 2015 yılına göre BIST Banka ve BIST Teknoloji endekslerinde şirket sayısı açısından bir değişiklik olmazken diğer tüm endekslerde bu sayı azalmıştır.

2. Halka Açıklık Oranları

2016 yılında Borsa İstanbul'un fiili dolaşım halka açıklık oranı 2015'e göre yükselerek %31'e ulaşmıştır.

2016 yılında BIST Tüm endeksinin fiili dolaşım halka açıklık oranı yükselmeye devam ederek %31,28 olmuştur. Fiili halka açıklık oranlarında en yüksek artış BIST Sınai ve BIST Teknoloji endekslerinde görülmüştür. BIST Hizmetler ile BIST Holding ve Yatırım endekslerinde ise düşüş yaşanmıştır.

	HALKA AÇIKLIK ORANI			HALKA AÇIKLIK ORANI FİİLİ DOLAŞIM		
Endeks	2014	2015	2016	2014	2015	2016
BIST BANKA	42.12%	46.24%	46.04%	32.37%	34.93%	35.55%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	39.30%	41.35%	38.91%	30.92%	30.22%	30.01%
BIST TİCARET	50.67%	51.20%	49.47%	37.65%	36.93%	37.33%
BIST 30	39.25%	40.38%	40.29%	33.94%	36.39%	35.58%
BIST 50	38.87%	39.89%	39.75%	33.11%	35.31%	34.61%
BIST 100	39.54%	40.08%	40.03%	31.51%	33.81%	33.54%
BIST HİZMETLER	34.61%	36.36%	36.88%	27.09%	29.23%	28.00%
BIST MALİ	41.72%	44.69%	43.83%	31.88%	33.70%	33.78%
BIST SINAİ	39.61%	39.06%	39.77%	27.89%	28.95%	30.49%
BIST TEKNOLOJİ	24.13%	24.71%	25.48%	20.06%	19.88%	22.24%
BIST-TÜM	39.34%	40.74%	40.67%	29.55%	30.97%	31.28%

3. Piyasa Değerleri

2016 yılında BIST Tümü'nün piyasa değeri TL bazında %8 artarak 583 milyar TL olmuştur.

BIST Ticaret ve BIST Hizmetler dışındaki endekslerin tümü TL bazında yükselmiştir.

ABD doları bazında BIST Teknoloji yükselirken, diğer tüm endeksler düşmüştür.

MİLYON TL	31/12/2015	31/12/2016	Yıllık Değişim
BIST BANKA	138,078	145,491	5.4%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	79,786	89,508	12%
BIST TİCARET	33,746	31,141	-8%
BIST 30	346,491	393,806	14%
BIST 50	397,132	444,140	12%
BIST 100	452,541	498,419	10%
BIST HİZMETLER	114,884	113,235	-1%
BIST MALİ	246,538	267,025	8%
BIST SİNAİ	167,447	186,499	11%
BIST TEKNOLOJİ	11,741	16,265	39%
BIST TÜM	540,544	583,023	8%

MİLYON ABD DOLARI	31/12/2015	31/12/2016	Yıllık Değişim
BIST BANKA	47,318	41,342	-13%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	27,342	25,434	-7%
BIST TİCARET	11,564	8,849	-23%
BIST 30	118,739	111,902	-6%
BIST 50	136,093	126,205	-7%
BIST 100	155,081	141,629	-9%
BIST HİZMETLER	39,370	32,176	-18%
BIST MALİ	84,486	75,877	-10%
BIST SİNAİ	57,382	52,995	-8%
BIST TEKNOLOJİ	4,024	4,622	15%
BIST TÜM	185,238	165,669	-11%

2016 yılı piyasalar açısından dinamiklerin baş döndüren bir hızla değiştiği ve beklenmeyen gelişmelerin damga vurduğu zorlu bir yıl olmuştur. Yıl boyunca jeopolitik gelişmeler, Fed ve Avrupa Merkez Bankası başta olmak üzere merkez bankası kararları, uluslararası ekonomik gelişmeler, petrol ve emtia fiyatları, İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden çıkma kararı ve ABD seçimleri küresel risk iştahına ve piyasalara yön vermiştir.

2016'ya küresel olarak yaşanan yüksek volatilité ve 1930'lardan sonra global piyasalarda yaşanan en kötü Ocak ayı performansı ile başlarken, piyasalar Mart ayının son günlerinde gelen olumlu haberler ile moral

bulmuştur. Artan risk iştahından Borsa İstanbul da olumlu etkilenmiş, ilk üç ay sonunda piyasa değeri TL bazında %13, ABD doları bazında ise %17 değeri kazanmıştır. Haziran sonu itibarıyla BIST Tüm'deki artış TL bazında %5, ABD doları bazında %6 olarak kaydedilmiştir. Eylül sonuna gelindiğinde BIST Tüm'ün hem TL hem ABD doları bazında sırasıyla %4 ve %1 ile hala artıda olduğu görölmektedir. Son çeyrekte TL'nin ABD doları karşısında önemli değeri kaybı yaşaması sonucunda yıllık bazda TL bazında %8 artan BIST Tüm piyasa değeri ABD doları bazında %11 düşmüştür.

2016 yılında TL bazında en yüksek artış sırasıyla Teknoloji, Holding ve Sınai endekslerinde görölrken, BIST Ticaret ve BIST Hizmetler düşmüştür. Öte yandan ABD doları bazında BIST Teknoloji yükselirken, diğeri tüm endeksler düşmüştür.

4. İşlem Hacimleri

Nominal bazda yıllık %12'lik işlem hacmi artışı yaşanırken, TL bazında %1'lik işlem hacmi düşüşü görülmektedir.

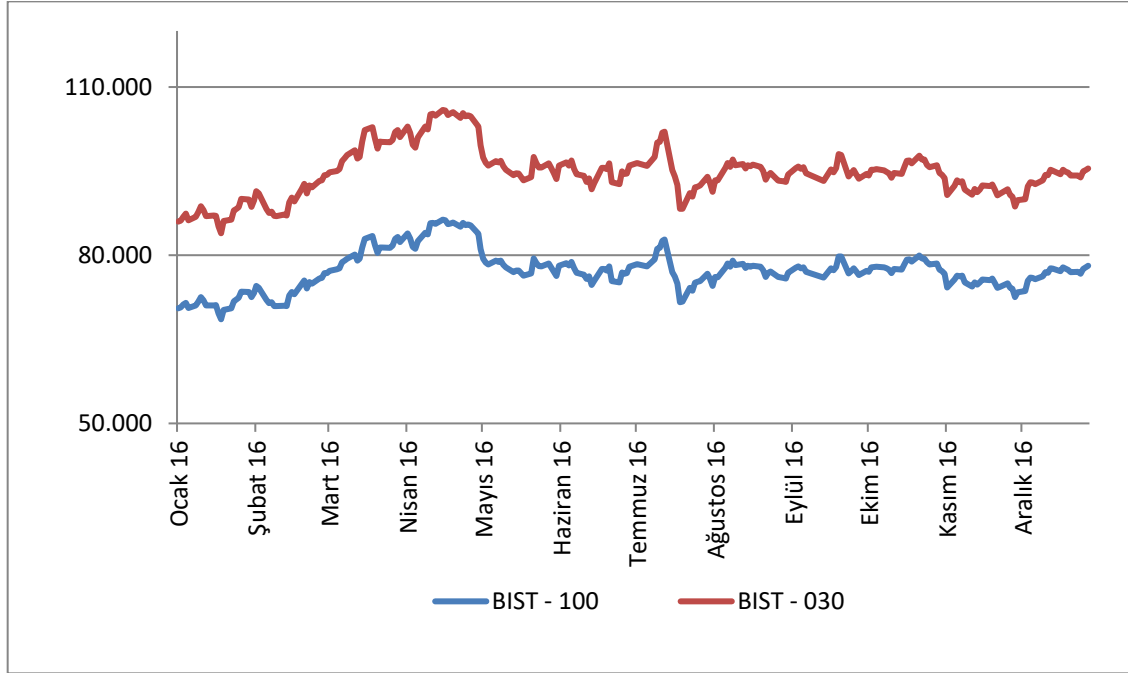
NOMİNAL DEĞER (Milyon)	2014	2015	2016	2015 Değişim	2016 Değişim
BIST BANKA	63,367	67,264	63,423	6%	-6%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	23,855	23,608	24,612	-1%	4%
BIST TİCARET	4,152	5,325	5,806	28%	9%
BIST 30	110,874	110,829	113,997	0%	3%
BIST 50	126,564	128,203	137,429	1%	7%
BIST 100	151,813	155,893	170,080	3%	9%
BIST HİZMETLER	28,191	30,274	44,834	7%	48%
BIST MALİ	106,933	106,253	104,457	-1%	-2%
BIST SİNAİ	47,769	47,500	56,817	-1%	20%
BIST TEKNOLOJİ	1,540	3,129	2,523	103%	-19%
BIST TÜM	184,626	187,105	208,632	1%	12%

MİLYON TL	2014	2015	2016	2015 Değişim	2016 Değişim
BIST BANKA	423,539	467,838	410,050	10%	-12%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	59,804	74,102	72,559	24%	-2%
BIST TİCARET	23,754	32,643	30,836	37%	-6%
BIST 30	678,947	737,413	724,598	9%	-2%
BIST 50	723,277	811,769	822,054	12%	1%
BIST 100	792,901	929,040	920,312	17%	-1%
BIST HİZMETLER	157,048	175,693	221,754	12%	26%
BIST MALİ	524,133	577,225	521,578	10%	-10%
BIST SİNAİ	171,405	234,191	239,421	37%	2%
BIST TEKNOLOJİ	6,648	23,430	16,552	252%	-29%
BIST TÜM	859,590	1,010,456	999,305	18%	-1%

MİLYON ABD DOLARI	2014	2015	2016	2015 Değişim	2016 Değişim
BIST BANKA	193,631	173,736	136,712	-10%	-21%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	27,300	27,700	24,095	1%	-13%
BIST TİCARET	10,858	12,087	10,220	11%	-15%
BIST 30	310,256	273,765	241,880	-12%	-12%
BIST 50	330,460	301,304	274,395	-9%	-9%
BIST 100	362,229	345,385	307,004	-5%	-11%
BIST HİZMETLER	71,695	65,178	74,247	-9%	14%
BIST MALİ	239,599	214,599	173,762	-10%	-19%
BIST SİNAİ	78,263	87,290	79,525	12%	-9%
BIST TEKNOLOJİ	3,046	8,714	5,452	186%	-37%
BIST TÜM	392,770	375,753	332,986	-4%	-11%

Borsa İstanbul’da nominal işlem hacmi 2015 yılına göre %12 artarken, hisse senetleri fiyatlarında yaşanan değer kaybı sebebiyle TL işlem hacminde %1’lik bir değer kaybı görülmektedir. Aynı şekilde ABD dolarında yaşanan sert yükselişler sebebiyle dolar bazında işlem hacmi de yıllık bazda %11 oranında düşüş göstermiştir.

En yüksek işlem hacminin geçtiği Banka Endeksinde TL bazda %12’lik yıllık düşüş olurken, Hizmetler endeksinde %26’lık bir artış gözlenmiştir.

5. Yabancı İşlemleri – Net Giriş Çıkışlar

BIST Tüm’de 2016 yılında net 676 milyon ABD Doları yabancı girişi olmuştur.

ABD DOLARI (Milyon)	2014	2015	2016
BIST BANKA	1,048	(1,542)	897
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	239	27	160
BIST TİCARET	(9)	(25)	(124)
BIST 30	1,784	(2,553)	695
BIST 50	1,963	(2,794)	710
BIST 100	2,058	(2,739)	708
BIST HİZMETLER	233	(675)	(714)
BIST MALİ	1,430	(1,500)	1,181
BIST SİNAİ	535	(361)	224
BIST TEKNOLOJİ	78	34	(15)
BIST TÜM	2,287	(2,503)	676

2016 yılının her çeyreğinde net yabancı giriş-çıkış işlemlerinde farklı trendler olmakla birlikte yılın tamamında BIST Tüm’de net 676 milyon ABD doları net yabancı girişi gerçekleşmiştir. 2015 yılında yaşanan 2,5 milyar ABD doları yabancı çıkışını takiben böylesine zorlu bir yılı net yabancı girişi ile tamamlamak Borsa İstanbul ve ülkemiz açısından çok olumlu bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır.

En yüksek net yabancı alımı Banka endeksinin yüksek katkısıyla Mali endekste görülürken, BIST Hizmetler endeksinde de net yabancı çıkışı olduğu görülmektedir.

MİLYON ABD DOLARI (2016)	1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek	Toplam
BIST BANKA	874	(230)	247	7	898
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	154	56	(3)	(47)	160
BIST TİCARET	28	3	(126)	(29)	(124)
BIST 30	1,490	(875)	15	64	694
BIST 50	1,519	(914)	32	74	711
BIST 100	1,546	(908)	12	57	707
BIST HİZMETLER	143	(541)	(316)	1	(713)
BIST MALİ	1,114	(151)	288	(71)	1.180
BIST SİNAİ	298	(187)	28	85	224
BIST TEKNOLOJİ	(8)	(33)	8	18	(15)
BIST TÜM	1,547	(913)	8	33	675

BIST Holding ve Yatırım endeksi 3 yıl üst üste net yabancı alımı yapılan tek endeks olmuştur. BIST Hizmetler ve BIST Ticaret endeksleri ise bu yılı sırasıyla 714 milyon ABD doları ve 124 milyon ABD doları net çıkışla tamamlamıştır.

Milyon Dolar (2016)	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
BIST TÜM	102	368	1.078	282	(890)	(304)	(210)	13	205	538	(683)	178	676
BIST 100	115	357	1.074	266	(867)	(306)	(208)	19	201	538	(673)	192	708
BIST 30	142	352	996	205	(786)	(294)	(171)	6	181	506	(630)	188	695
BIST 50	126	349	1.044	238	(853)	(299)	(186)	27	191	518	(640)	196	710
BIST SİNAİ	(22)	52	268	88	(162)	(113)	102	(31)	(43)	97	(57)	45	224
BIST HİZMETLER	(24)	43	123	(204)	(247)	(91)	(77)	(203)	(37)	132	(162)	30	(714)
BIST MALİ	163	264	687	404	(467)	(88)	(229)	246	271	305	(480)	104	1.181
BIST TEKNOLOJİ	(16)	9	(1)	(6)	(15)	(12)	(6)	1	14	4	16	(1)	(15)
BIST TİCARET	(27)	13	42	32	(20)	(9)	(30)	(82)	(14)	12	(38)	(3)	(124)
BIST BANKA	161	190	523	285	(442)	(74)	(180)	214	213	284	(391)	114	897
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	(16)	62	108	105	(8)	(41)	(29)	17	9	15	(56)	(6)	160

Aylık bazda bakıldığından Mayıs ve Haziran aylarında tüm endekslerde çıkış görülürken, Temmuz ayında BIST Sınai, Kasım ayında ise BIST Teknoloji endeksinde sadece giriş görülmüştür.

6. Uyrak Bazında İşlem Hacmi Dağılımı

ENDEKS	2016		2015		2016 4. Çeyrek		2016 3. Çeyrek		2016 2. Çeyrek		2016 1. Çeyrek	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST-TÜM	25%	75%	22%	78%	23%	77%	27%	73%	26%	74%	25%	75%
BIST -030	32%	68%	27%	73%	31%	69%	33%	67%	32%	68%	30%	70%
BIST -050	29%	71%	26%	74%	28%	72%	31%	69%	30%	70%	28%	72%
BIST -100	27%	73%	24%	76%	25%	75%	29%	71%	28%	72%	26%	74%
BIST SİNAİ	25%	75%	19%	81%	20%	80%	27%	73%	26%	74%	26%	74%
BIST HİZMETLER	20%	80%	24%	76%	17%	83%	22%	78%	18%	82%	21%	79%
BIST TİCARET	38%	62%	28%	72%	24%	76%	46%	54%	37%	63%	44%	56%
BIST MALİ	29%	71%	24%	76%	27%	73%	30%	70%	30%	70%	26%	74%
BIST BANKA	28%	72%	23%	77%	28%	72%	30%	70%	29%	71%	26%	74%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	36%	64%	31%	69%	29%	71%	36%	64%	42%	58%	38%	62%
BIST TEKNOLOJİ	14%	86%	6%	94%	14%	86%	12%	88%	15%	85%	14%	86%

2016 yılında Borsa İstanbul'da işlem hacminin %75'i yerli yatırımcılar tarafından gerçekleştirilmiştir.

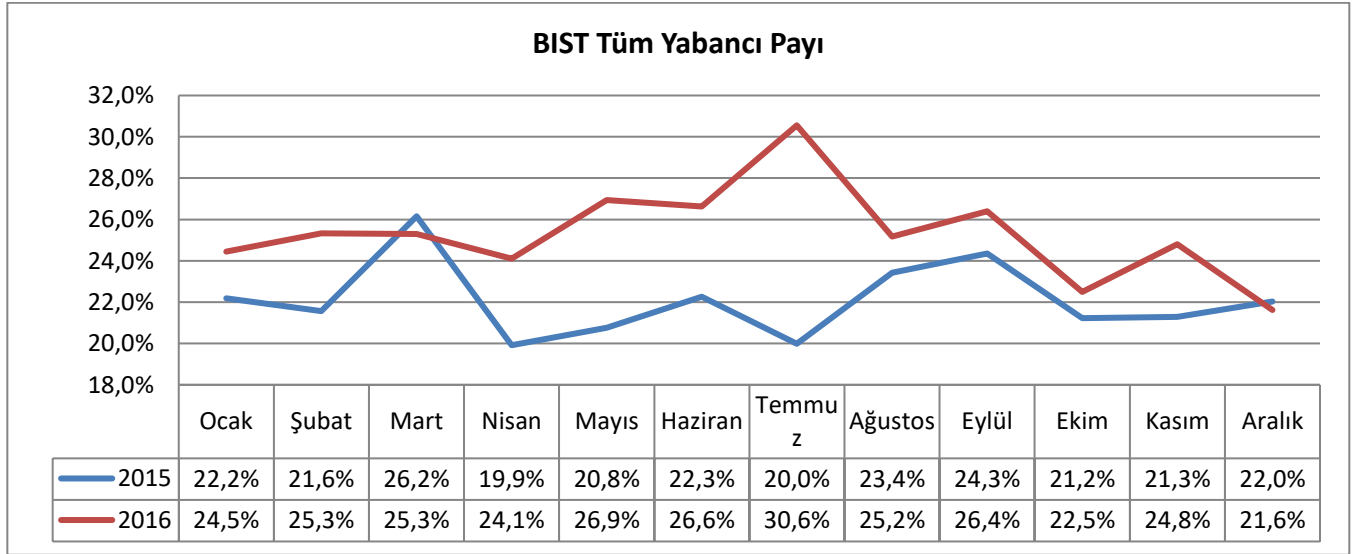
Yıl boyunca yabancıların en yüksek işlem hacmi Ticaret'te, en düşük işlem hacmi ise Teknoloji'de görülmüştür.

Son çeyrekte BIST Teknoloji hariç tüm endekslerde yabancı payı azalmıştır.

Yabancı yatırımcıların BIST Tüm işlem hacmindeki payı 2015'te ortalama %22'den, 2016'da %25'e yükselmiştir. Yabancı işlem payı Mart dışında her ay geçen yılın üzerinde gerçekleşmiştir. Yabancıların payı Temmuz'da %30,6 ile yılın en yüksek seviyesine çıkarken, Aralık ayında %21,6 ile en düşük seviyesini görmüştür. 2015'e kıyasla BIST Hizmetler hariç tüm endekslerde yabancı payı yükselirken en fazla artış 10 puanla BIST Ticaret'te meydana gelmiştir. BIST Hizmetler'de ise 4 puan azalmıştır.

Yılın tümünde en yüksek yabancı işlem hacmi BIST Ticaret'te görülmüştür. BIST Teknoloji ise yabancı işlem payının en düşük olduğu endeks olmayı sürdürmüştür. Hizmetler, Teknoloji ve Holding ve Yatırım endeksleri dışında tüm endekslerde yılın en yüksek yabancı hacmine Temmuz ayında ulaşılmıştır.

Dördüncü çeyrekte üçüncü çeyreğe göre BIST Teknoloji hariç tüm endekslerde yabancı payı düşmüştür. En fazla düşüş 22 puanla BIST Ticaret'te görülürken, BIST Teknoloji'deki yabancı payı 2 puan artmıştır. Geçen yılın aynı dönemine göre en yüksek yabancı artışı 7 puanla BIST Banka'da, en fazla düşüş ise 13 puanla BIST Ticaret'te görülmüştür.

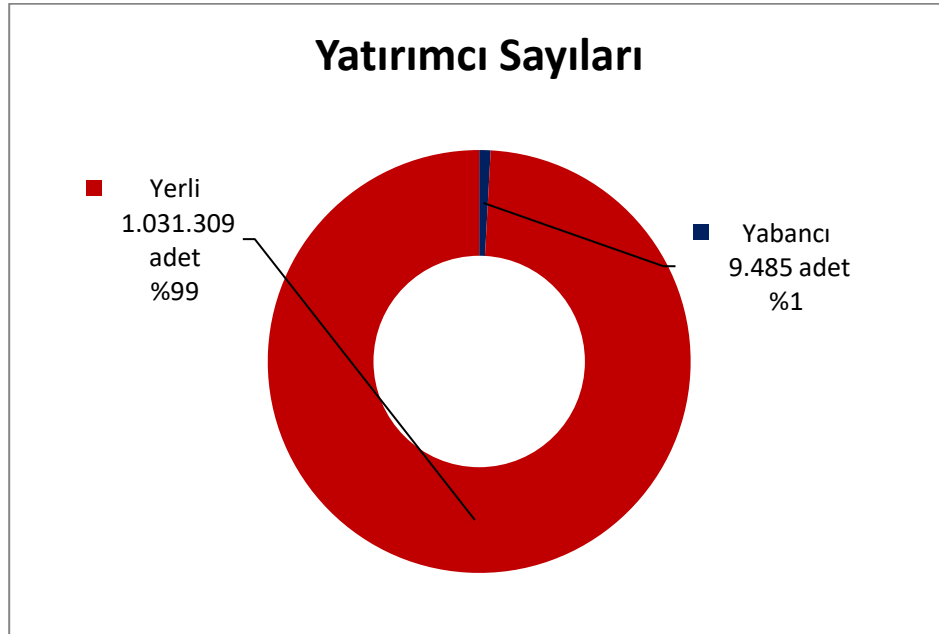
7. Uyruk Bazında Yatırımcı Sayısı Ve Piyasa Değeri

Borsa İstanbul 2016'yı 1 milyon 41 bin adet yatırımcı ile tamamlamıştır. Toplam yatırımcı sayısı hem 2015 hem de Eylül sonuna göre azalmıştır.

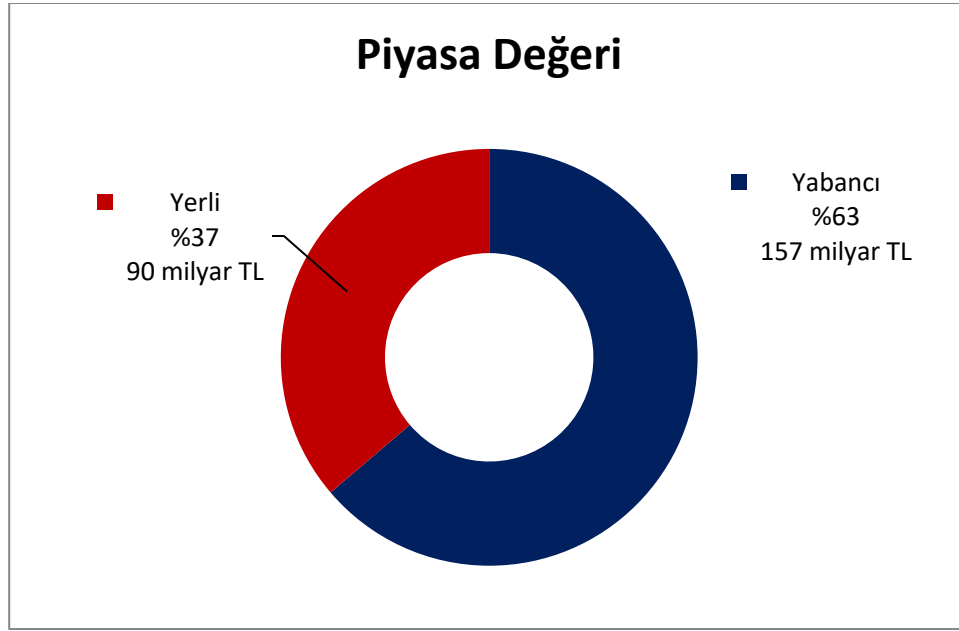
Yatırımcıların %99'u yerli, %1'i ise yabancı uyrukludur.

Yatırımcı Sayısı		2016 Yılsonu	2016 3. Çeyrek	2016 2. Çeyrek	2015'e Göre Değişim	Eylül-Aralık Değişim
Yerli	Kurumsal	5.367	5.536	5.551	-258	-169
	Bireysel	1.025.942	1.039.451	1.047.144	-18.011	-13.509
	Toplam	1.031.309	1.044.987	1.052.695	-18.269	-13.678
Yabancı	Kurumsal	3.322	3.391	3.528	-246	-69
	Bireysel	6.163	6.154	6.092	-4	9
	Toplam	9.485	9.545	9.620	-250	-60
Toplam		1.040.794	1.054.532	1.062.315	-18.519	-13.738

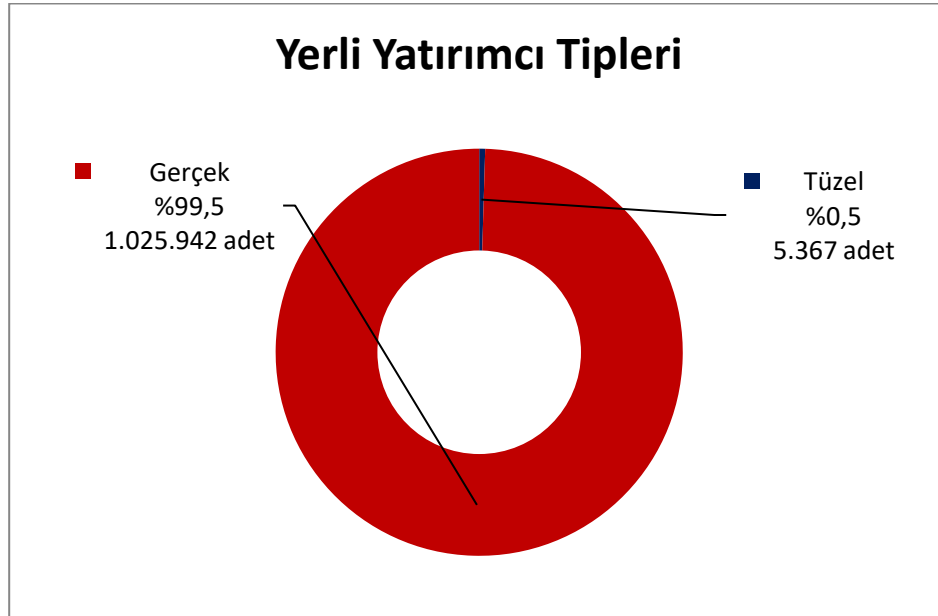
Toplam yatırımcı sayısının %1'ini oluşturan yabancı yatırımcıların işlem hacmindeki payı %25, piyasa değerindeki payı ise %63 olmuştur.

Ocak-Aralık döneminde BIST Tüm işlem hacminde %25 paya sahip olan yabancı yatırımcıların piyasa değerindeki payı %63 olmuştur.

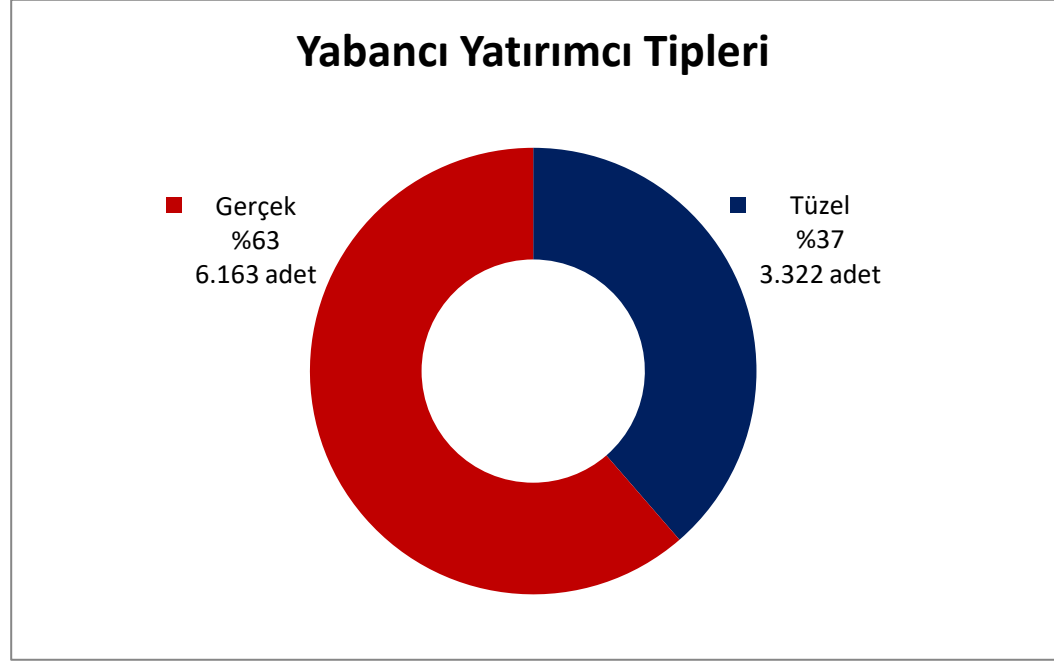

Yerli yatırımcıların %99'unu oluşturan bireysel yatırımcılar, 47 milyar TL ile yerli portföy değerinin %52'sini, toplam piyasa değerinin de %19'unu elinde bulundurmaktadır.

Yabancı yatırımcılar içinde kurumsal yatırımcıların payı %35 ile yerlilere oranla çok daha yüksektir. Bu grup toplam piyasa değerinin %63'ünü, yabancı

portföyünün ise tamamına yakını elde tutmaktadır. Yabancıların elindeki hisse senetlerinin toplam değeri 157 milyar TL'dir.

8. Endeks ve Uyruk Bazında Yatırımcı Sayıları

Yatırımcı Sayısı	Ara.16		Eyl.16		Haz.16		Mar.16		Ara.15	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	9.272	968.212	9.335	983.127	9.407	993.294	9.422	986.497	9.528	1.003.135
BIST 100	6.732	804.969	6.804	808.693	6.936	818.323	6.932	809.071	7.014	822.924
BIST 30	5.792	605.468	5.876	612.906	6.000	616.764	5.995	606.659	6.116	642.533
BIST 50	6.229	700.176	6.332	711.209	6.492	712.284	6.464	703.285	6.518	716.656
BIST SİNAİ	4.395	529.621	4.409	534.163	4.447	541.562	4.439	537.199	4.436	550.608
BIST HİZMETLER	3.114	339.005	3.218	345.815	3.398	345.661	3.450	333.849	3.455	333.648
BIST MALİ	6.978	581.520	7.059	588.383	7.140	597.189	7.187	599.050	7.214	617.685
BIST TEKNOLOJİ	593	57.924	545	62.538	552	62.458	555	57.785	548	56.645
BIST TİCARET	1.442	88.808	1.489	87.905	1.602	86.721	1.570	84.081	1.539	87.795
BIST BANKA	3.515	304.537	3.552	310.448	3.644	318.217	3.663	320.415	3.612	334.402
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	4.782	284.590	4.811	287.333	4.839	288.743	4.883	291.009	4.869	301.607

Yabancı yatırımcı sayısı 2015 yılsonuna ve Eylül'e göre BIST Teknoloji dışındaki tüm endekslerde azalmıştır. Yerli yatırımcı sayısı 2015 yılsonuna göre BIST Hizmetler, BIST Teknoloji ve BIST Ticaret haricindeki tüm endekslerde düşmüştür. Eylül'e göre ise sadece BIST Ticaret'te artmıştır.

9. Endeks ve Uyruk Bazında Portföy Değerleri (Milyar TL)

Portföy Değeri Milyar TL	Ara.16		Eyl.16		Haz.16		Mar.16		Ara.15	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	151	86	144	85	146	84	159	88	138	82
BIST 100	134	66	127	66	129	65	141	67	119	62
BIST 30	116	42	110	43	111	43	123	43	100	40
BIST 50	124	52	118	53	119	52	130	53	109	50
BIST SİNAİ	41	33	37	33	37	32	41	34	34	31
BIST HİZMETLER	28	13	26	13	29	13	35	13	30	12
BIST MALİ	79	38	79	37	78	37	81	40	72	38
BIST TEKNOLOJİ	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
BIST TİCARET	12	3	13	3	14	3	17	3	14	3
BIST BANKA	50	17	50	17	49	18	51	18	46	18
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	22	12	22	12	22	12	23	13	20	13

Yabancı yatırımcıların sahip olduğu portföy değerleri 2015 sonuna göre BIST Hizmetler ve BIST Ticaret'te azalırken diğer tüm

endekslerde artmıştır. Yerli yatırımcıların portföy değeri BIST Mali, BIST Banka ve BIST Holding ve Yatırım endekslerinde azalmış, diğer tüm endekslerde artmıştır.

10. Yabancı Yatırımcıların Portföy Değeri ve Yatırımcı Sayısı Sıralaması

**ABD’de yerleşik
1.244 adet yatırımcı
toplam yabancı
yatırımların
%34’üne, ilk iki
sırada yer alan ABD
ve İngiltere’de
bulunan yatırımcılar
ise %50’sine
sahiptir.**

Adres Ülkesi	Yatırımcı Sayısı	Portföy Değeri (Milyon \$)
AMERİKA BİRLEŞİK DEV.	1.244	13.789
BİRLEŞİK KRALLIK	415	6.849
LÜKSEMBURG	276	3.522
HOLLANDA	125	2.502
KATAR	5	2.040
İRLANDA	168	1.709
SİNGAPUR	8	1.385
NORVEÇ	17	1.233
RUSYA FEDERASYONU	6	1.117
KANADA	169	949
Diğer	684	5.925

Borsa İstanbul’da en yüksek portföy değerine sahip ilk üç ülke ABD, İngiltere ve Lüksemburg’tur. ABD’de yerleşik 1.244 adet yatırımcı toplam yabancı yatırımların %34’üne sahipken, ilk iki sırada yer alan ABD ve İngiltere adresli yatırımcılar toplam portföyün %50’sini elinde tutmaktadır.

11. Menkul Kıymet Bazında Yatırımcı Sayısı ve Piyasa Değeri

Menkul Kıymet Türü	2015 ARALIK		2016 ARALIK	
	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)
Borsa Yatırım Fonu	2.773	124	2.400	139
Devlet İç Borçlanma Araçları	28.058	185.838	21.753	197.139
Diğer Menkul Kıymetler	1.583	3.344	484	3.775
Fon	2.916.854	38.783	2.917.881	45.004
Özel Sektör Borçlanma Araçları	136.756	46.811	97.476	49.567
Pay Senedi	1.064.754	563.594	1.047.434	624.675
Yapılandırılmış Ürünler	2.898	35	2.571	36
Toplam	--	838.529		920.335

12. Hisse Senetlerini Elde Tutma Süreleri*

	2016		2015		2014		2013		2012		2011	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	212	42	251	39	290	41	313	42	389	46	316	37
BIST 100	190	36	230	33	268	34	287	37	343	40	275	35
BIST 30	178	31	214	28	243	26	260	27	305	33	251	35
BIST 50	182	33	223	30	259	29	279	30	330	35	261	35
BIST SİNAİ	239	67	328	61	417	71	444	63	639	54	510	43
BIST HİZMETLER	252	26	304	32	352	30	370	35	533	46	431	33
BIST MALİ	193	37	211	33	239	34	267	36	302	43	254	37
BIST TEKNOLOJİ	274	41	315	19	571	55	332	39	324	21	218	17
BIST TİCARET	461	55	571	50	688	66	651	63	837	41	453	34
BIST BANKA	158	22	178	19	207	21	252	26	272	31	243	32
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	311	97	337	92	392	103	355	65	481	83	330	53

2016'da yatırımcıların BIST100'de elde tutma süresi yabancılar için 190 gün, yerliler için 36 gün olmuştur.

Yabancıların elde tutma süresi tüm endekslerde kısalmıştır.

Yerli yatırımcıların elde tutma süresi ise BIST Hizmetler haricinde tüm endekslerde uzamıştır.

2016 yılında da yabancıların uzun, yerli yatırımcıların ise kısa vadeli yatırım perspektifi sürmüştür. BIST Tüm'de yabancı yatırımcıların 212 gün, yerli yatırımcıların ise 42 gün olan elde tutma süresi sonucunda toplam işlem hacminde yerli yatırımcıların payı %75 olarak gerçekleşmiştir.

2015'in ardından 2016 yılında da yabancıların elde tutma süresi tüm endekslerde kısaltmaya devam etmiştir. BIST100'de 2012'de 343 gün olan elde tutma süresi dört yıl üst üste azalarak 2016'da 190 güne inmiştir. Son beş yıldır yabancıların en kısa elde tutma süresinin BIST Banka'da, en uzun sürenin ise BIST Ticaret'te olduğu gözlenmiştir. Bununla beraber 2016 yılında yabancıların elde tutma süresi 110 gün ile en çok BIST Ticaret'te kısalmıştır. Ancak bu endeksin yabancılar açısından en düşük yatırımcı sayısı ve piyasa değerlerine sahip olduğunu hatırlatmak isteriz.

Bu yıl yerli yatırımcılar açısından oldukça olumlu bir gelişme gözlenmiştir ve BIST Hizmetler dışındaki tüm endekslerde elde tutma süreleri uzamıştır. Bu süre en çok 22 günle BIST Teknoloji’de uzarken, BIST Hizmetler’de 6 gün kısalmıştır. 2011’den bu yana yerli yatırımcıların en uzun elde tutma süresi BIST Holding ve Yatırım endeksinde olmuştur. En kısa elde tutma süresi ise son 4 yıldır değişmeyerek BIST Banka olmuştur.

Son iki yıldır olduğu gibi yerli ve yabancı yatırımcıların en kısa elde tutma süresi BIST Banka’da gerçekleşmiştir. En uzun elde tutulan endeks yerli yatırımcılar için BIST Holding ve Yatırım olmaya devam etmiştir.

*Elde Tutma Süresinin hesaplanmasında, Amerika Sermaye Piyasası Otoritesi (SEC) tarafından Fonlara uygulanan elde tutma süresi formülü kullanılmıştır. Formül; alım ve satım işlemlerinden küçük değerin, portföyün yıllık ortalama değerine bölünerek 365 (gün sayısı) ile çarpılması esasına dayanmaktadır.

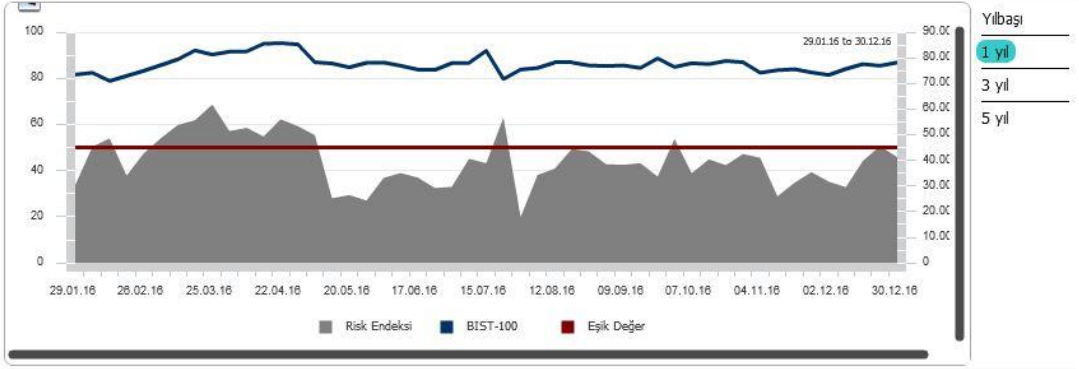
13. Risk İştahı Endeksi

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☒ Tüm Yatırımlar ☐ Yerli Yatırımlar ☐ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

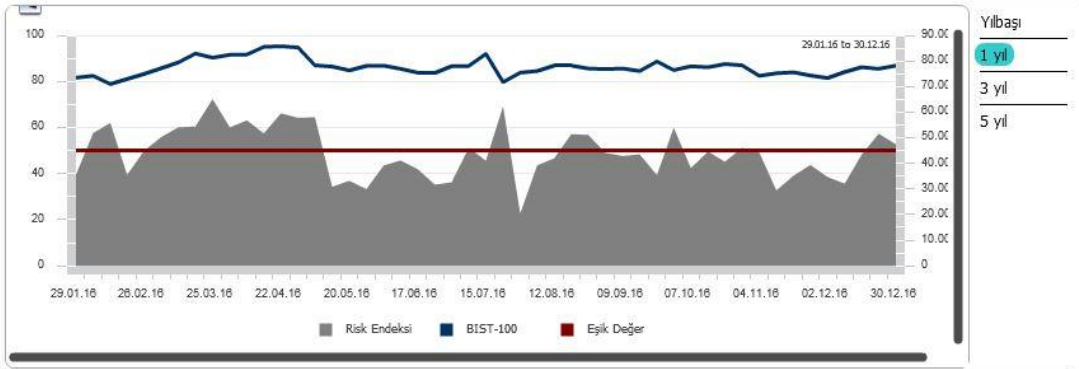
Son Değer	45,9	Sene Başına Göre Değişim (%)	4
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	(9,42)	Aylık En Düşük Değer	09.12.2016 32,8
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	30,43	Aylık En Yüksek Değer	23.12.2016 50,7
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	17,70	Yıllık En Düşük Değer	29.07.2016 19,9
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	4,33	Yıllık En Yüksek Değer	25.03.2016 68,6

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☐ Tüm Yatırımlar ☒ Yerli Yatırımlar ☐ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

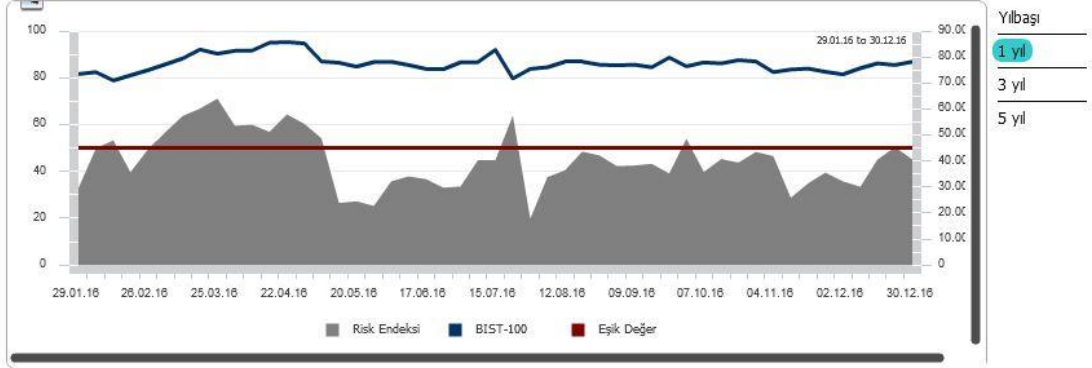

Son Değer	52,8	Sene Başına Göre Değişim (%)	(6,07)
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	(7,86)	Aylık En Düşük Değer	09.12.2016 35,6
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	37,07	Aylık En Yüksek Değer	23.12.2016 57,3
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	24,51	Yıllık En Düşük Değer	29.07.2016 22,7
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	(6,07)	Yıllık En Yüksek Değer	25.03.2016 72,3

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☐ Tüm Yatırımlar ☐ Yerli Yatırımlar ☒ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

Son Değer	45,2	Sene Başına Göre Değişim (%)	13
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	(10,40)	Aylık En Düşük Değer	09.12.2016 33,5
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	26,40	Aylık En Yüksek Değer	23.12.2016 50,4
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	13,61	Yıllık En Düşük Değer	29.07.2016 19,8
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	12,90	Yıllık En Yüksek Değer	25.03.2016 71,2